

Nr 127.

Ankom till riksdagens kansli den 11 maj 1928 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, angående tillfällig löneförbättring under budgetåret 1928—1929 för viss personal inom den civila statsförvaltningen jämte en i ämnet väckt motion.

(4:e avd.)

Sedan Kungl. Maj:t i den till riksdagen den 4 januari 1928 avlätna propositionen, nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1928—1929 föreslagit riksdagen, att i avbidan på den proposition i ämnet, som kunde varda riksdagen förelagd, för beredande av tillfällig löneförbättring åt viss personal inom den civila statsförvaltningen under sistnämnda tid beräkna erforderliga anslag under vederbörande huvudtitlar, har Kungl. Maj:t i en till riksdagen den 17 februari 1928 avläten proposition, nr 91, under återopande av det vid propositionen fogade utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för nämnda dag föreslagit riksdagen *de/s* medgiva,

att tillfällig löneförbättring må under budgetåret 1928—1929 utgå vid vissa befattningar å ordinarie stat inom den civila statsförvaltningen i enlighet med de vid nämnda statsrådsprotokoll fogade tabeller (Tabell I och II), dock

att beträffande befattningshavare å indragningsstat och å gammal stat med undantag av den i tabell II upptagna, å äldre stat kvarstående auditören vid flottans station i Karlskrona, tillfällig löneförbättring må utgå endast, därest Kungl. Maj:t prövar skäligt tillägga vederbörande sådan förmån, och med belopp, som av Kungl. Maj:t i varje särskilt fall bestämmes;

att vissa befattningshavare inom den civila statsförvaltningen, vilka icke äro uppförda å ordinarie stat, må under budgetåret 1928—1929 åtnjuta tillfällig löneförbättring enligt vad Kungl. Maj:t i huvudsaklig överensstämmelse med nu gällande grunder bestämmer;

de/s till tillfällig löneförbättring för viss personal inom den civila statsförvaltningen för budgetåret 1928—1929 såsom *extra* förslagsanslag anvisa

under andra	huvudtiteln	kronor	2,500
»	fjärde	»	»	10,000
»	femte	»	»	520,000
»	sjätte	»	»	9,000

under åttonde huvudtiteln	kronor	1,900,000
» nionde »	»	56,500
» tionde »	»	42,000;

dels ock förklara, att kostnaderna för ifrågavarande löneförbättring, i vad den avser personal såväl ordinare som extra hos flottans pensionskassa, skola utgå av medel, av vilka kassans omkostnader i övrigt bestridas.

Denna proposition har för förberedande behandling remitterats till statsutskottet, så vitt densamma ankommer på detta utskotts handläggning.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till nyssnämnda statsrådsprotokoll.

I samband med behandlingen av förevarande proposition har utskottet förehått till behandling en inom första kammaren av herr *J. Nilsson* i Kristianstad *m. fl.* väckt motion, nr 261, däri hemställts, *dels att* riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes snarast möjligt framlägga förslag om ny definitiv löneroglering för landsfogdarna, *dels ock att* riksdagen i avvidan härå måtte vid sitt beslut i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 91, fastställa den tillfälliga löneförbättringen för landsfogde under budgetåret 1928—1929 att utgå med 1,900 kronor.

I fråga om de skäl, motionärerna anført till stöd för sin framställning får utskottet hänvisa till motionen.

Nu gällande bestämmelser rörande tillfällig löneförbättring återfinnes i kungörelsen den 9 juni 1927, nr 256, och grunda sig på de beslut, 1927 års riksdag i sådant hänseende fattat.

Beträffande tillfällig löneförbättring för nästkommande budgetår föreslås — vad angår *ordinarie* befattningshavare — i nu föreliggande proposition, att sådan löneförbättring skulle tillkomma lärare vid samrealskola, som på grund av skolans upprättande genom successivt övertagande av kommunal mellanskola blivit överflyttade till skolan från ordinarie ämnesläartjänst vid den kommunala mellanskolan men icke innehava behörighet till adjunktsbefattning vid allmänt läroverk.

Till sådana lärare utgår för innevarande budgetår enligt riksdagens därom fattade beslut tillfällig löneförbättring enligt samma grunder, som äro föreskrivna för ämneslärare vid kommunal mellanskola. Bestämmelser i ämnet äro meddelade i punkten C 2 av kungörelsen den 22 december 1927, nr 496, angående vissa föreskrifter rörande läroanstalter, som stå under om bildning från kommunala mellanskolor till samrealskolor. För budgetåret 1928—1929 skulle emellertid dessa lärare i förevarande avseende upptagas i samband med den övriga lärarpersonalen vid samrealskolorna.

Däremot har Kungl. Maj:t icke funnit skäl att, på sätt skolöverstyrelsen i skrivelse till Kungl. Maj:t den 31 augusti 1927 hemställt, för riksdagen

framlägga förslag angående tillfällig löneförbättring för lärare vid folk- och småskolor, högre folkskolor och folkhögskolor.

Vad angår tillfällig löneförbättring för *icke-ordinarie* befattningshavare avser Kungl. Maj:ts förevarande förslag ingen annan ändring än som föranledes därav, att befattningshavare vid domkapitlens expeditioner och fartygsinspektionens lokalstat, för vilka lönereglering är föreslagen vid innevarande riksdag i enlighet med de grunder, som gälla för nyreglerade verk, icke skulle i fortsättningen vara berättigade till tillfällig löneförbättring.

I fråga om löneförbättringens storlek hänvisas i propositionen dels till vad 1902 års löneregleringskommitté yttrat i sitt den 17 december 1919 avgivna utlåtande rörande tillfällig löneförbättring för år 1920 (jmf sid. 27 och 28 i propositionen nr 258 till 1920 års riksdag) dels ock till propositionen nr 200 till 1925 års riksdag (sid. 3—16). Rörande storleken av den till viss extra personal utgående tillfälliga löneförbättringen åberopas kungörelsen den 12 juni 1925 (nr 261) angående tillfällig löneförbättring under budgetåret 1925—1926 för viss personal inom den civila statsförvaltningen samt förenämnda kungörelse den 9 juni 1927 (nr 256). I beloppen av tillfällig löneförbättring till förberörda lärare vid samrealskola föreslås ingen ändring.

Enligt 1927 års riksdags beslut skall ämneslärarinna vid allmänt läroverk, som innehar behörighet för adjunktsbefattning, från och med den tidpunkt, Kungl. Maj:t äger bestämma, åtnjuta avlöningsförmåner enligt samma grunder, som gälla för kvinnlig adjunkt vid sådant läroverk. I propositionen föreslås nu, att ämneslärarinna, som enligt av Kungl. Maj:t meddelade föreskrifter äger uppbära samma avlöning som kvinnlig adjunkt skall vara berättigad att åtnjuta jämväl tillfällig löneförbättring i likhet med kvinnlig adjunkt vid allmänt läroverk. Till de befattningshavare i övrigt, vilka böra bli berättigade till tillfällig löneförbättring för budgetåret 1928—1929, är löneförbättringen avsedd att utgå med enahanda belopp som för innevarande budgetår beviljats. Kungl. Maj:t har sålunda icke funnit sig böra upptaga ett av kommerskollegium framfört förslag att, därest lönereglering vid 1928 riksdag icke genomföres för personalen vid navigationsskolorna, nämnda personal provisoriskt beredes höjda löneförmåner.

De under de olika huvudtitlarna upptagna särskilda anslagen för tillfällig löneförbättring hava beräknats till följande belopp:

Andra huvudtiteln kronor	2,500
Fjärde	»	10,000
Femte	»	520,000
Sjätte	»	9,000
Åttonde	»	1,900,000
Nionde	»	56,500
Tionde	»	42,000

Beräkningarna av anslagen under åttonde och tionde huvudtitlarna hava gjorts under förutsättning, att definitiv löne reglering beslutas vid 1928 års riksdag för befattningshavare vid domkapitlens expeditioner och fartygsinspektionens lokalstat. Kostnaderna för tillfällig löneförbättring åt befattningshavare vid flottans pensionskassa skulle, på sätt förut skett, utgå av de medel, av vilka kassans omkostnader i övrigt bestridas.

*Utskottets
yttrande.*

Sedan riksdagen numera beslutat uppförande å ordinarie stat av personalen vid domkapitlens expeditioner samt vid den lokala fartygsinspektionen, torde nämnda personal, såsom ock i föreliggande proposition föreslagits, böra undantagas från de befattningshavare, som skola äga åtnjuta tillfällig löneförbättring.

Jämväl i övrigt har utskottet ansett sig böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förevarande förslag.

Vad angår det motionsvis gjorda yrkandet om förbättrade löneförmåner för landsfogdarna vill utskottet erinra, hurusom nästlidet års riksdag i samband med sitt beslut om avslag å Kungl. Maj:ts då framlagda förslag angående ny definitiv löne reglering för nämnda befattningshavare vidtog viss höjning av den till dem utgående tillfälliga löneförbättringen. Beträffande särskilt motionärens hemställan, i vad densamma avser landsfogdarnas löne reglering, får utskottet erinra att denna lönefråga för närvarande är under Kungl. Maj:ts prövning. Det synes därför icke föreligga någon anledning för riksdagen att nu göra någon särskild framställning till Kungl. Maj:t i ämnet.

Under återopande härav, och med förmälan att utskottet kommer att framdeles i anledning av i ämnet väckta motioner yttra sig beträffande framställda förslag om tillfällig löneförbättring för lärare vid folk- och småskolor m. fl. skolor, får alltså utskottet hemställa,

att riksdagen må beträffande befattningshavare hörande under andra — åttonde samt tionde huvudtitlarna med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande proposition och med avslag å den av herr Nilsson i Kristianstad i ämnet väckta motionen (I: 261)

a) medgiva,

att tillfällig löneförbättring må under budgetåret 1928/1929 utgå vid vissa befattningar å ordinarie stat inom den civila statsförvaltningen enligt de vid statsrådsprotokollet över finansärenden den 17 februari 1928 fogade tabeller (Tabell I och II); dock

att beträffande befattningshavare å indragningsstat och å gammal stat med undantag av den i tabell II upptagna, å äldre stat kvarstående auditören vid flottans station i Karlskrona, tillfällig löneförbättring må utgå endast, därest Kungl. Maj:t prövar skäligen tillägga veder-

börande sådan förmån, och med belopp, som av Kungl. Maj:t i varje särskilt fall bestämmes;

att vissa befattningshavare inom den civila statsförvaltningen, vilka icke äro uppförda å ordinarie stat, må under budgetåret 1928/1929 åtnjuta tillfällig löneförbättring enligt vad Kungl. Maj:t i huvudsaklig överensstämmelse med nu gällande grunder bestämmer;

b) till tillfällig löneförbättring för viss personal inom den civila statsförvaltningen för budgetåret 1928/1929 såsom extra förslagsanslag anvisa

under andra huvudtiteln	kronor	2,500
» fjärde »	»	10,000
» femte »	»	520,000
» sjätte »	»	9,000
» åttonde »	»	1,900,000
» tionde »	»	42,000.

Stockholm den 11 maj 1928.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar S. H. Kvarnzelius, A. C. Lindblad, J. L. Widell, J. Nilsson i Malmö, O. Bergqvist, C. P. V. Nilsson i Gränebo, J. G. Walles, E. A. Hallin, C. I. Asplund, C. Johansson i Hälsingborg, J. Clemelsson och D. Hansén; samt

från andra kammaren: herrar A. Anderson i Råstock, S. Bengtsson i Norup, L. J. Carlsson-Frosterud, P. M. Olsson i Blädinge, O. Olsson i Kullenbergstorp, A. Å:son Törnkvist i Karlskrona, E. Kristensson i Göteborg, B. F:son Holmgren, O. Nilsson i Örebro, S. Persson i Fritorp, E. G. E. Eriksson i Stockholm och O. E. F. Järte.